

819284 Ірмолой кулизмянний (знаменний). Рукописна книга. Україна, 1837. 4°. [1], 160, [1] арк. Назва за описом ХДНБ: Півчий ірмолой [крюковий].

Переписувач Насонов Максим Максимович.

Місце створення: Україна, без точної локалізації.

Склад рукопису: ірмоси Вознесенія, в неділю на Успеніє, у пасхальну неділю; Октоїх-ірмолог Іоана Дамаскіна; на Петра і Павла, на Великую суботу, стихира Покрова, місяця грудня передсвятковий Трипіснець та ін.

Напів: знаменний спів, середня кулізма (арк. 1).

Мова текстових складових церковнослов'янська.

Тип основного письма: знамена (кондакарний знак).

Лінійні розміри блока: 225×180×20 мм.

Блок комплектний.

Обсяг: фактично 162 арк. Фоліація архівна, ХХ ст., олівцем зверху. Арк. 2, звороти форзаців та арк. 1, 2, 72, 107, 148, 160 пусті.

Матеріали письма: папір першої третини ХІХ ст. з численними філігранями, переважно трощанської фабрики: *Корона Лев в овальній орнаментальній рамці ФТПБ* – Фабрика Трощанська пані Буржинської (ліва сторона) та *J.C. Troszcza 1832* (права сторона), згідно з джерелами 5, 6 вироблена у 1832 р., 1833 р., 1836 р. (останній рік – виключно арк. 1); на арк. 2 АГ – Афанасія Гончарова; чорнило, фарби.

Зображувальні матеріали: орнаментальна заставка чорнилом, червоною, золотою та зеленими фарбами на арк. 40; ілюміновані ініціали в рослинно-орнаментальних композиціях (чорнило, золота, червона фарби) на арк. 59, 73, 98, 108, 121, 131 та на зворотах арк. 16, 19, 71; орнаментальні кінцівки чорнилом на зворотах арк. 58, 120, 129, 130. Заголовки (в'язь) та буквиці (малі ініціали) червоною фарбою, деякі з орнаментальними прикрасами.

Оправа сучасна рукопису: склеєна з аркушів з рукописними текстами, зверху наклеєний мармуровий папір у брунатних тонах, 223×183 мм.

Стан збереження блока та оправи задовільний,

Форзац простий.

Запис 1837 р. на звороті нижнього форзаца, червоним чорнилом: «Книга П'євчій Ірмолой. Съписанъ въ честь и славу Божию въ душевную пользу усердно тщащимся Христолюбцамъ присно при богослуженіи. Въ потомство и незабвенную память предбудуши(хъ) правовѣрнымъ родомъ Бренною рукою раба Божія многогрѣшнаго и всенедостойнаго Максима Максимова Насонова. Отъ миротворенія лѣта 7345 го».

Місцезнаходження: ХДНБ ім. В. Г. Короленка, фонд документних пам'яток, колекція рукописних книг. Шифр 819284, інв. № а67414. Інвентаризовано у ХДНБ 31.07.1951 р.

Попередні місця зберігання: Волинське єпархіальне давньосховище (на передньому форзацному аркуші зверху чорнилом «I/220»); Музей українського мистецтва у м. Харкові, 1920-і – початок 1930-х рр. (на звороті передньої кришки оправи зверху темно-синім олівцем № 421 та зверху на наклейці на корінці).

Джерела

1. Антонович М. *Musica Sacra* : зб. ст. з історії української церковної музики. – Львів : [б. в.], 1997. – 260 с. (Історія української музики. Дослідження; Вип. 3).
2. Цалай-Якименко О. Духовні співи давньої України: антол. – Київ: Музична Україна, 2000. – 219 с.
3. Цалай-Якименко О. «Літерні поміти» російських співацьких рукописів XVII століття – різновид київської релятивної нотації / О. Цалай-Якименко // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – Львів, 1996. – Т. 232. – С. 41–58.
4. Ясіновський Ю. Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції ранньомодерного часу. – Львів: Поліграфічний центр Вид-ва Львівської політехніки, 2011. – 468 с. – (Історія української музики. Дослідження; Вип. 18).

5. Клепиков С. А. Филиграни и штемпели на бумаге русского и иностранного производства XVII–XX в. – Москва : Изд-во Всесоюз. кн. палаты, 1959. – 306 с.
6. Мацюк О. Папір та філіграні на українських землях (XVI – початок XX ст.) [Текст] / О. Мацюк. – Київ : Наук. думка, 1974. – 295 с. С. 172 (№464), С. 193 (№521).

Опис О. Я. Ісаєнко, І. Я. Лосієвського.